

La por

Francament, els llibres mai no m'han fet por, tampoc els d'horror. Ben al revés, els llibres sempre me la treuen, la por, i em transmeten passió, alegria, felicitat, o ràbia, quan són mal escrits. De totes formes, un dia de fa anys, sí que vaig tenir molta por per culpa d'un personatge de ficció. La nit abans, a casa, m'havia mirat una vella pel·lícula de Dràcula i la cosa em va turmentar

els somnis. L'endemà sentia por de cada cosa en cada moment del dia. Des de classe m'havia emportat una manada de plastilina que, si bé era de diferents colors, a les meves mans s'havia tornat tot d'un marró espantós i... vaig modelar la típica cara d'en Dràcula tirant al Christopher Lee. Era horrible, en el sentit que era tan ben feta que, en comptes de calmar-me, m'espantava encara més. Vaig engegar la tele, i res, encara més por; desfer la cara plastilínica d'en Dràcula era impossible, perquè em feia por i m'obligava a tenir-li respecte. Total, que vaig començar un llibre d'en Salgari i em va passar la por, assegut a la taula del menjador de casa.

. Escriptor i dramaturg

Tinc un record bastant nítid dels relats de por que amb més força van adherir-se'm a la pell; narracions que em van sobtar i van semblar d'inquietud el meu estat d'ànim. En l'adolescència vaig llegir algunes llegendes de Gustavo A. Bécquer, i va haver-hi dues l'impacte de les quals no he oblidat. Em refereixo a *El monte de las ánimas* i *Maese Pérez, el organista*. En tots dos relats hi ha referències sobrenaturals i transcorren durant la nit: el primer en la nit de difunts i el segon en la Nit de Nadal. Com que vaig llegir-los en l'adolescència de la dècada dels seixanta, a la casa pairal, casa gran de poble, mal il·luminada, moltes nits vaig recordar aquelles històries en la solitud de l'habitació i em costava d'agafar el son. Després, de gran, he après que són més perillosos els vius que no pas els morts, però aleshores...

. Mestre

El tren de fusta cruixia, tossia i blasfemava en les costeres, incapaç de suportar el pes moral i físic d'aquell ramat d'humans que transportava vers un destí macabre. Jo, un estrany entre els estranys, em mantenien al marge d'aquella multitud que assumia, resignada, el sacrifici, perquè m'havia hipnotitzat la lectura d'un relat terrorífic del mestre Lovecraft, o d'algun dels seus deixebles: *Les rates del cementeri*. Però mentre uns animals deformes, amb les dents grogues i esmolades, acorralaven un enterrament en un laberint de galeries subterrànies, llòbregues i fangoses, el tren que ens transportava arribà al seu destí i jo vaig ser desposseït de qualsevol atribut humà per un ésser deforme, però viu, que en veure'm indefens amb un llibre a la mà i en un territori hostil, va bramar amb veu agra: *Qué coño le pasa, recluta?*

. Escriptor

L'atracció per tot allò que és incert. El pare de les absències. Absorta quietud. Ressonància remota. Col·lapse amb la irrealitat. Embadaliment ingràvid. Els ossos del desig. El poder de les ombres.

L'emoció avara. Ceptre del qui governa. Marit del que imagino.

Carceller de tot allò prohibit. Lladre de l'horitzó. El que no pot ser, i succeï. Èxtasi de la morbositat. Baia de l'horror. Mirall davant del mirall. Estupre de la infantesa. Violadora del tabú. Ocell de les tenebres. El timbre atuidor de l'instint...

Podria continuar enumerant i anomenant-la. De les mil maneres amb què tan sàviament es disfressa, però m'han demanat deu línies. El cas és que La Por s'habita i ens habita.

El meu conte sobre la POR fou i continua sent per excel·lència *EL ENEBRO* dels germans Grimm. Editorial Labor 1955. Encara el conservo. Un llibre gruixut, vell i tronat. Pertanyia a una col·lecció de nom prodigiós: «Colección de Obras Eternas». El llegia al llit. Fent amb el genolls un aixopluc sota els llençols. Il·luminada per una tènue llanterna, després que els pares em diguessin que apagués el llum.

. Il·lustradora

He de confessar que els meus primers records d'esgarriances literàries són cinematogràfics. Recordo una pel·lícula d'aquelles en blanc i negre que es deia *Suspense* que no em va deixar dormir moltes setmanes quan tenia vuit o nou anys. Amb un llibre a les mans, Edgar Allan Poe va ser el meu primer mestre de terrors i d'insomnis, en especial els contes *El cor delator*, *El gat negre* i *El pou i el pèndol*. Amb disset o divuit anys vaig devorar un munt de contes de Howard P. Lovecraft que em van descobrir que al capdavant sempre tenim por d'allò que no coneixem. I, és clar, també he sentit esgarriances cada vegada que un grup de persones ens hem assegut a l'entorn d'una taula per parlar i explicar històries certes, mig certes o inventades a l'entorn de fets estranys, inquietants.

De totes aquestes històries m'adono que la por sempre són els altres. La por és una porta que s'obre, per on entra una persona desconeguda.

. Escriptor

Por, por... no ho recordo, però esgarriances d'angoixa, malestar, angúnia, desassossec, inquietud i preocupació apareixen, encara avui, quan em toca explicar el conte d'en *Patufet*.

Apa, i direu per un conte tan innocent, tant neguit. Doncs, sí.

Quan es pregunta: «Patufet on ets?».

I es respon: «A la panxa del bou on no neva ni plou».

M'entra un ofec perquè llavors toca allò de: «Quan el bou farà un pet, sortirà en Patufet».

M'envaeix al moment una barreja de confusió, de pudor, tuf i pestilència que no es recuperen fins que en Patufet abraça els pares i tot acaba amb una flaire d'agradables eflusis de felicitat.

. Bibliotecària

De petit, qui em feia més por era la bruixa de la *Blancaneus*. Quan la madrastra es transformava...

D'adolescent, m'agradava molt H. P. Lovecraft, recordo que mentre el llegia estirat al llit de la meua habitació, m'anava impregnant de tota aquella atmosfera d'insinuacions terrorífiques, mai fetes evidents, fins que ja era massa tard per al protagonista... El llibre que em provocava més esgarriances era *El cas de Charles Dexter Gordon*... No us el perdeu!

. Escriptor